

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKIN LAUSUNTO,

annettu 19 päivänä syyskuuta 2003,

Euroopan unionin neuvoston pyynnöstä, joka koskee ehdotusta sopimukseksi Euroopan perustuslaista

(CON/2003/20)

(2003/C 229/04)

A. Johdanto

1. Euroopan keskuspankki (EKP) vastaanotti 21 päivänä heinäkuuta 2003 Euroopan unionin neuvostolta pyynnön antaa lausunto ehdotuksesta sopimukseksi Euroopan perustuslaista (jäljempänä "perustuslakiehdotus"). Euroopan tulevaisuutta käsittelevä valmistelukunta (jäljempänä "valmistelukunta") hyväksyi perustuslakiehdotuksen kahdessa vaiheessa, 13 päivänä kesäkuuta ja 10 päivänä heinäkuuta 2003. Valmistelukunta esitti ehdotuksen Eurooppa-neuvostolle Thessalonikissa 20 päivänä kesäkuuta 2003 pidetyssä istunnossa sekä Italian puheenjohtajistolle 18 päivänä heinäkuuta 2003. Eurooppa-neuvosto suhtautui myönteisesti perustuslakiehdotukseen ja piti sitä hyvänä lähtökohtana 4 päivänä lokakuuta 2003 pidettävälle jäsenvaltioiden hallitusten edustajien konferenssille (jäljempänä "hallitustenvälinen konferenssi"), jonka Italian puheenjohtajisto on kutsunut koolle.

2. EKP:n toimivalan antama lausunto perustuu Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 48 artiklaan, jonka mukaan EKP:tä on kuultava silloin, kun kyse on toimielimiä koskevista muutoksista raha-asiain alalla. Perustuslakiehdotuksessa muutetaan nykyisiä Euroopan unionin perustana olevia sopimuksia ja kootaan ne yhdeksi sopimukseksi, joka on ratifiointinsa ja voimaantulonsa jälkeen unionin perusorimääräoikeutta. Koska perustuslakiehdotukseen otetaan EY:n perustamissopimuksen osasto VII (Talous- ja rahapolitiikka), se koskee EKP:n ja Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) oikeudellista perustaa ja kuuluu näin ollen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 48 artiklan soveltamisalaan. Tämän lausunnon on antanut EKP:n neuvosto EKP:n työjärjestyksen 17.5 artiklan ensimmäisen virkkeen mukaisesti ⁽¹⁾.

3. EKP ei osallistunut virallisesti valmistelukunnan työhön eikä ollut valmistelukunnassa virallisena tarkkailijana. EKP:n pääjohtaja kutsuttiin kuitenkin 13 päivänä syyskuuta 2002 talouspolitiikan päätöksentekojärjestelmiä koskevan työryhmän järjestämään asiantuntijoiden kuulemistilaisuuteen, jossa hän esitti talous- ja rahoitusasioita koskevat

EKP:n alustavat mielipiteet. EKP:n pääjohtaja toimitti myös 8 päivänä toukokuuta 2003 ja 5 päivänä kesäkuuta 2003 valmistelukunnan puheenjohtajalle eräitä huomautuksia ja muutosehdotuksia EKP:tä ja EKPJ:tä koskeviin asioihin liittyen.

B. Yleiset huomiot

4. EKP pitää perustuslakiehdotusta tervetulleena, koska siinä yksinkertaistetaan, järjeistetään ja selvennetään Euroopan unionin oikeus- ja toimielinjärjestelmää. Siinä parannetaan unionin toimintamahdollisuuksia sekä Euroopassa että kansainvälisesti, ja se on tästä syystä tärkeä askel valmisteltaessa unionia tulevaisuutta varten, kuten Laekenin julistuksessa edellytetään.

5. EKP:n käsityksen mukaan EKP:tä ja EKPJ:tä koskeviin säännöksiin ei tehdä sisällöllisiä muutoksia, kun ne siirretään EY:n perustamissopimuksesta perustuslakiin, ja EKP:n ja EKPJ:n tehtävät, toimivaltuudet, asema ja oikeudellinen järjestelmä säilyvät olennaisilta osiltaan entisellään. EKP pitää kuitenkin rahatalouden institutionaalista ja operationaalista vakautta erittäin tärkeänä ja on tietoinen siitä, että uusi perustuslaki välttämättäkin vaikuttaa institutionaaliseen järjestelmään. EKP katsoo, etteivät muutokset ja päivitykset, joita perustuslain laatimisprosessissa on tähän mennessä suunniteltu, vaikuta tähän vakauteen.

6. EKP:ltä on pyydetty lausuntoa tekstistä, jossa viitataan Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussääntöön (jäljempänä "perussääntö") ja muihin talous- ja rahaliiton (EMU) kannalta olennaisiin pöytäkirjoihin mutta jossa ei ole esitetty näitä pöytäkirjoja liitteenä. Tämä lausunto perustuu kahteen olennaiseen tärkeään ja toisiinsa sidoksissa olevaan lähtökohtaan. EKP lähtee ensinnäkin siitä, että perussääntö ja muiden EMU:n kannalta olennaisten pöytäkirjojen sisältöä ei muuteta ja että nämä asiakirjat esitetään perustuslain liitteenä ja ovat erottamaton osa perustuslakia sen IV-6 artiklan mukaisesti. Toisena lähtökohtana on, että kaikki perustuslakiehdotuksen osat, perussääntö ja muut EMU:n kannalta olennaiset pöytäkirjat mukaan lukien, ovat jatkossakin primäärioikeutta ja siis hierarkialtaan samantasoisia.

⁽¹⁾ Tämän lausunnon perustana on käytetty perustuslakiehdotuksen tekstiä, jonka valmistelukunnan sihteeristö on julkistanut ja joka on esitetty 18.7.2003 päivättyssä asiakirjassa CONV 850/03.

Tämä lausunto perustuu siihen oletukseen, että perussäännön sisältöä ei muuteta. EKP kuitenkin ymmärtää, että perussääntöön on tehtävä joitakin teknisluonteisia muutoksia: terminologiaa on mukautettava ja on tehtävä ristiinviittauksia perustuslain määräysten uuteen numerointiin. Lisäksi vanhentuneet määräykset on ajantasaistettava. EKP toivoo saavansa olla täysipainoisesti mukana kaikessa perussäännön tarkistamisen valmistelussa.

7. EKP ottaa lausunnossaan esiin joitakin perustuslakiehdotuksen artikloja, joilla on merkitystä EKP:n toiminnan ja tehtävien kannalta ja joihin olisi hyödyllistä tehdä selvennyksiä, teknisiä mukautuksia ja tekstin ulkoasua koskevia muutoksia. Asian tarkastelemisen helpottamiseksi EKP:n muutosehdotukset on koottu tämän lausunnon liitteeseen.

C. Unionin tavoitteet ja toimivaltuudet

8. Perustuslakiehdotuksen I-3 artiklan 3 kohdan mukaan "unioni pyrkii Euroopan kestävään kehitykseen, jonka perustana on tasapainoinen talouskasvu [...]". EY:n perustamissopimuksen 2 artiklan mukaan yhteisön tehtävänä on edistää kestävä "kasvua, joka ei edistä rahan arvon alenemista", ja 4 artiklan 3 kohdassa "vakaa hintataso" mainitaan yhteisön ja jäsenvaltioiden toiminnan "johtavana periaatteena". EKP pahoittelee, että tällaista nimenomaista viittausta hintavakauteen ei ole sisällytetty I-3 artiklassa esitettyihin unionin tavoitteisiin. Hintavakaus kasvattaa luottamusta euron arvoon pitkällä aikavälillä sekä heijastuu matalina ja vakaina pitkän aikavälin korkoina. Tämä edistää investointivilkkautta ja myöhemmin kasvua ja työllisyyttä. Hintavakauden avulla vältetään myös sattumanvaraiselta varallisuuden uudelleenjaolta hintojen nousun johdosta. EKP toivoisi tästä syystä, että perustuslakiehdotuksessa annettaisiin EY:n perustamissopimuksen tavoin vakaa hintatason johtavalle periaatteelle sillä tällä hetkellä oleva ensisijaisen tärkeä asema ja että perustuslakiehdotuksen I-3 artiklan 3 kohtaan lisättäisiin seuraava viittaus "kasvuun, joka ei edistä rahan arvon alenemista": "Unioni pyrkii Euroopan kestävään kehitykseen, jonka perustana on sellainen tasapainoinen talouskasvu, joka ei edistä rahan arvon alenemista [...]". Vaihtoehtoisesti voitaisiin harkita viittausta hintavakauteen.
9. Perustuslakiehdotuksen I-12 artiklassa "rahopolitiikka" mainitaan unionin yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvaksi euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden osalta. Ilmaisua "rahopolitiikka" ei tule I-12 artiklan yhteydessä tulkita suppeasti ja teknisesti vain siten, että sillä tarkoitettaisiin ainoastaan sitä EKP:n perustehtävää, johon perustuslakiehdotuksen III-77 artiklan 2 kohdan a alakohdassa viitataan.

Tällainen suppea lähestymistapa ei ole perusteltu eikä sellaiseen ole pyritty. EKP ei noudata tällaista suppeaa lähestymistapaa vaan sen mukaan ilmaisu "rahopolitiikka" viittaa perustuslakiehdotuksen III osan III osaston II luvun 2 jaksoon ja käsittää kaikki euroon liittyvät yksinoikeudet, joita perustuslakiehdotuksen asianomaisissa määräyksissä ja etenkin sen III-77 ja III-78 artiklassa tarkoitetaan.

D. EKP:n ja EKPJ:n institutionaalinen asema

Unionin toimielinjärjestelmä

10. EKP:n asemasta unionin toimielinjärjestelmässä määrätään perustuslakiehdotuksen I-29 artiklassa, jonka mukaan EKP on yksi unionin "muista toimielimistä". Perustuslakiehdotuksen I-29 artiklassa säilytetään EKP:n olennaiset erityispiirteet, etenkin sen riippumattomuus, varainhoidollinen riippumattomuus mukaan lukien, sekä oikeushenkilöllisyys ja sääntelyvaltuudet, erityisesti toimivalta antaa oikeudellisesti sitovia säännöksiä. EKP katsoo näin ollen, että perustuslakiehdotuksessa luotu järjestelmä ei edellytä eikä sen ole tarkoitus edellyttää, että EKP:n tai EKPJ:n tämänhetkiseen institutionaaliseen asemaan tulisi sisällöllisiä muutoksia.
11. EKP panee merkille, että I-29 artikla kuuluu perustuslakiehdotuksen IV osastoon, jonka otsakkeena on "Unionin toimielimet". Sama otsake on I-18 artiklassa, missä yhteydessä ei ole mainintaa EKP:stä. Perustuslakiehdotuksessa EKP siis sijoitetaan "Unionin toimielimet"-otsakkeen alle mutta määräys, jossa unionin toimielimet luetellaan, ei sisällä mainintaa EKP:stä. EKP on institutionaalisten erityispiirteidensä vuoksi erotettava "unionin toimielimistä", mikä on myös selityksenä sille, että EKP:tä ei mainita I-18 artiklassa. EKP suosittelee institutionaalisen asemansa selkeyttämiseksi, yhdenmukaistamiseksi ja vakauttamiseksi sekä jo pelkästään tekstin ulkoasuun liittyvistä syistä, että IV osaston otsake muutetaan muotoon "Unionin toimielinjärjestelmä"; tämä IV osaston I luvun otsakkeesta saatu ilmaisu sisältäisi institutionaalisten elinten kokonaisuuden, johon kuuluisivat: i) unionin toimielimet (I luku) ja ii) EKP, tilintarkastustuomioistuin ja neuvoo-antavat elimet (II luku). Tämän johdosta I luvun otsake olisi muutettava muotoon "Unionin toimielimet" eli yhdenmukaistettava kyseisen luvun I-18 artiklan otsakkeen kanssa. Jos otsakkeet vaihdettaisiin edellä mainitulla tavalla, EKP olisi osa "unionin toimielinjärjestelmää" kuulumatta kuitenkaan "unionin toimielimiin". Unionin toimielimet olisivat luonnollisesti myös osa "unionin toimielinjärjestelmää". EKP:tä koskeva I-29 artikla liittyy laajalti myös EKPJ:ään ja siinä saatetaan myös viitata eurojärjestelmään, jos jäljempänä 14 kohdassa esitettyä ehdotusta noudatetaan. Artiklassa määritellään EKPJ:n/eurojärjestelmän käsitteet, mainitaan niiden päätöksentekokoelimet sekä viitataan niiden tavoitteisiin ja tehtäviin. EKP ehdottaa tästä syystä, että EKPJ ja eurojärjestelmä sisällytetään I-29 artiklan otsakkeeseen yhdessä EKP:n kanssa.

EKPJ:n riippumattomuus

12. Perustuslakiehdotuksen I-29 artiklan 3 kohdassa viitataan EKP:n riippumattomuuteen, varainhoidollinen riippumattomuus mukaan lukien. Kuitenkin myös kaikkien jäsenvaltioiden kansallisten keskuspankkien eli kaikkien EKPJ:n jäsenten on perustuslakiehdotuksen III-80 artiklan mukaan oltava riippumattomia. EKP suosittelee tästä syystä, että I-29 artiklan 3 kohtaan lisätään maininta kansallisten keskuspankkien riippumattomuudesta. Tämä voitaisiin tehdä korvaamalla kolmas virke seuraavasti: "Käyttäessään valtuuksiaan ja suorittaessaan tehtäviään ja velvollisuuksiaan EKP, kansalliset keskuspankit ja kaikki niiden päätöksentekoaikojen jäsenet ovat täysin riippumattomia." Tämän seurauksena I-29 artiklan 3 kohdan ensimmäinen virke olisi korvattava kuulumaan seuraavasti: "Euroopan keskuspankki on toimielin, joka on oikeushenkilö ja huolehtii riippumattomasti varainhoidostaan".
13. EKP toteaa, että EKP on I-29 artiklan 3 kohdassa määritelty "riippumattomaksi" kun taas sekä komission (I-25 artiklan 4 kohta) että tilintarkastustuomioistuimen (I-30 artiklan 3 kohta) yhteydessä on käytetty ilmaisua "täysin riippumaton". EKP:n käsityksen mukaan kyse on pelkästään kielellisestä eroavaisuudesta, joka ei tarkoita, että näiden toimielinten riippumattomuuden ja EKP:lle myönnetyn riippumattomuuden välillä olisi laadullista eroavaisuutta; johdonmukaisuussyistä EKP suosittelee kuitenkin näiden ilmaisujen yhdenmukaistamista.

Eurojärjestelmä

14. EKPJ-lyhenteellä on kaksi käsitteellisesti toisistaan poikkeavaa merkitystä. EKPJ:llä viitataan ensinnäkin EKP:hen ja unionin kaikkien jäsenvaltioiden kansallisiin keskuspankkeihin. Toisaalta ja muiden säännösten johdosta EKPJ:llä tarkoitetaan myös EKP:tä ja euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden kansallisia keskuspankkeja. Käsitteen jälkimmäinen merkitys eroaa ensin mainitusta siten, että siihen liittyy yksinomaisen toimivalta yhteisön rahapolitiikan määrittämiseen ja toteuttamiseen, mukaan lukien euron liikkeeseenlasku ja hallinnointi, euron käyttöönoton jäsenvaltioiden virallisten valuuttavarojen hoito ja maksujärjestelmien moitteettoman toiminnan edistäminen. Tämän toimivallan käyttäminen edellyttää menettelyjen, keinojen ja rakenteiden huomattavaa yhdenmukaistamista ja yhden sääntelyvaltuuksia käyttävän päätöksentekoaikojen olemassaoloa.

Nämä kaksi käsitteellistä merkitystä EKPJ:lle ovat syntyneet Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa, jossa EY:n perustamissopimukseen ja perussääntöön on sisällytetty artikloja, joista eräitä sovelletaan toiseen käsitteeseen ja toisia taas toiseen. Tämänkaltaisen säädöstekniikka ei vastaa EY:n perustamissopimuksen selkeyden ja ymmärrettävyyden tavoitetta. EKP:n neuvosto onkin ottanut käyttöön ja käyttänyt vuodesta 1998 alkaen julkisuudessa termiä "eurojärjestelmä"; näin se pyrkii erottamaan tekstiyhteydestä

jälkimmäisenä mainitun EKPJ:n käsitteen. Jotta perustuslaki olisi yksinkertaisempi ja helpommin Euroopan kansalaisten ymmärrettävissä ja jotta unionin toimielinjärjestelmä hahmottuisi kansalaisille aiempaa paremmin, perustuslain kaltaisen historiallisen uudistuksen yhteydessä olisi sopiva tilaisuus ottaa käyttöön termi "eurojärjestelmä" ja sisällyttää se perustuslakiin. Tämä voitaisiin tehdä I-29 artiklan 1 kohdassa, jolloin sen toinen virke korvattaisiin seuraavasti: "Eurojärjestelmän muodostavat Euroopan keskuspankki ja niiden jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit, jotka ovat ottaneet käyttöön unionin valuutan, euron. Eurojärjestelmä harjoittaa unionin rahapolitiikkaa." Tällainen terminologinen muutos edellyttäisi yleistä määräystä siitä, että niissä perustuslain määräyksissä, joissa viitataan euroa koskeviin tehtäviin tai toimiin taikka euron käyttöön ottaneisiin jäsenvaltioihin, "EKPJ:llä" tarkoitetaan "eurojärjestelmää".

E. Euron edustaminen kansainvälisesti

15. Euron kansainväliseen edustamiseen viitataan perustuslakiehdotuksen III-90 ja III-228 artiklassa. EKP:n käsityksen mukaan perustuslakiehdotuksessa ei edes implisiittisesti evätä EKP:ltä sen nykyisiä toimivaltuuksia, jotka perustuvat EY:n perustamissopimuksessa EKPJ:lle nimenomaisesti uskottuihin rahataloudellisiin tehtäviin. EKPJ:n tehtäviin ei kuitenkaan viitata III-90 artiklassa. Oikeudellisen selkeyden vuoksi olisikin suositeltavaa lisätä tällainen nimenomainen viittaus. Tätä varten EKP ehdottaa neljännen kohdan lisäämistä III-90 artiklaan seuraavasti: "Tämän artiklan nojalla hyväksyttävien toimenpiteiden yhteydessä noudatetaan III-71 ja III-77 artiklassa määrättyä toimivallanjakoa". Sanamuoto mukailee EY:n perustamissopimuksen 111 artiklan 4 kohdan sanamuotoa.
16. Useista EMU:n kannalta erityisen merkittävistä asioista keskustellaan kansainvälisten järjestöjen lisäksi epävirallisissa kansainvälisissä yhteyksissä, joista monissa luodaan normeja rahoitusmarkkinoille (mm. G-10). Sen selventämiseksi, että III-90 artiklan soveltamisala ulottuu myös näihin yhteyksiin, EKP ehdottaa, että III-90 artiklan 1 ja 3 kohdassa konferenssi-sanana lisäksi käytettäisiin foorumi-sanana.
17. Perustuslakiehdotuksen III-90 artiklan täsmentämiseksi EKP suosittelee [ilmaisun "rahailaitokset" käyttämistä ilmaisun "rahoituslaitokset" sijaan] ⁽²⁾, jotta kyseinen määräys rajataan selkeästi koskemaan "kansainvälisiä rahailaitoksia". Olisi myös puututtava epä johdonmukaisuuteen III-90 artiklan 1 ja 3 artiklan välillä, mistä syystä EKP suosittelee, että 3 kohtaan joko lisätään ilmaisu "ja Euroopan keskuspankkia kuultuaan" tai siitä poistetaan ilmaisu "komission ehdotuksesta", koska asiaan "sovelletaan 1 [...] kohdan määräyksiä menettelystä" ja ainoat 1 kohdassa olevat menettelymääräykset liittyvät komission ehdotukseen ja EKP:n kuulemiseen.

⁽²⁾ Mukautettu koskemaan suomenkielistä versiota.

F. Muut EKP:n institutionaaliseen asemaan vaikuttavat määräykset

18. Perustuslakiehdotuksen I-59 artiklassa on uusia sääntöjä unionista eroamisesta. Siinä edellytetään "sopimusta eroamiseen sovellettavista menettelytavoista" ja määrätään unionin toimivallanjaosta ja menettelyistä. EKP:n käsityksen mukaan EKP osallistuu täysipainoisesti tähän menettelyyn yhdessä ministerineuvoston kanssa, siltä osin kuin tällaiset järjestelyt kuuluvat sen toimivaltaan.
19. EKP panee merkille, että perustuslakiehdotuksessa nykyistä yhteispäätösmenettelyä vastaavasta "tavanomaisesta lainsäätämisyjärjestyksestä" tulee lainsäädännön hyväksymiseen sovellettava perusmenettely, jossa parlamentin osallistuminen on täysipainoista ja jossa päätökset tehdään neuvostossa määränemmistöllä. EKP toteaa, että perustuslakiehdotuksessa tiettyjen EMU:n institutionaalista rakennetta koskevien säädösten hyväksyminen siirretään tehtäväksi edellä mainitussa lainsäätämisyjärjestyksessä. Näitä ovat esimerkiksi tiettyjen erityistehtävien siirtäminen EKP:lle luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaan liittyvän politiikan yhteydessä (III-77 artiklan 6 kohta) ja perussäännön yksinkertaistettu muuttaminen (III-79 artiklan 5 kohta). Joissakin muissa tilanteissa, esimerkiksi johtokunnan jäsenten nimittämisen yhteydessä, toimitaan edelleen "yhteisellä sopimuksella".
20. Perustuslakiehdotuksen III-88 ja III-89 artiklassa viitataan euroryhmään, josta on tehty uusi, perustuslain liitteenä esitettävä pöytäkirja. EKP suhtautuu myönteisesti siihen seikkaan, että euroryhmä on otettu perustuslakiin Luxemburgissa 12. ja 13. joulukuuta 1997 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti. Perustuslakiehdotuksessa tunnustetaan siis euroryhmän olemassaolo. EKP:n käsityksen mukaan euroryhmää koskevan pöytäkirjan 1 artiklan sanamuoto ei kuitenkaan vaikuta EKP:n tehtäviin ja velvollisuuksiin, sellaisina kuin ne on kuvattu perustuslakiehdotuksessa.

G. Valuuttakurssia koskeva lähentymiskriteeri

21. Perustuslakiehdotuksen III-92 artiklan 1 kohdan c alakohdassa viitataan valuuttakurssikriteeriin seuraavasti: "valuuttakurssijärjestelmässä määrättyjen tavanomaisten vaihteluvälien noudattaminen ainakin kahden vuoden ajan siten, ettei valuutan ulkoista arvoa ole alennettu suhteessa euroon". Tämä teksti mukaillee EY:n perustamissopimuksen 121 artiklan sanamuotoa, josta on kuitenkin poistettu viit-

taus Euroopan valuuttajärjestelmään (EMS), jota ei enää ole olemassa. Poiston voi kuitenkin ymmärtää siten, että ilmaisu "valuuttakurssijärjestelmässä määrättyjen tavanomaisten vaihteluvälien noudattaminen" voitaisiin loogisesti viitata vain uuden valuuttakurssijärjestelmän (ERM II) normaaliin ± 15 prosentin vaihteluväliin. Tämä tulkinta ei ole yhdenmukainen sen käytännön kanssa, jota valuuttakurssikriteeriin on sovellettu aiemmin ja jossa huomioon on otettu se tosiasia, että 121 artiklaa (aiempi 109j artikla) laadittaessa valuuttakurssimekanismin (ERM) tavanomaiset vaihteluvälit olivat $\pm 2,25$ prosenttia.

Oikeudellisen selvyuden sekä sen takaamiseksi, että ERM:n entisiä, nykyisiä ja tulevia jäseniä kohdellaan yhdenvertaisella tavalla, EKP ehdottaa seuraavaa muutosta III-92 artiklan 1 kohdan c alakohdan: "valuuttakurssijärjestelmässään osallistuminen ainakin kahden vuoden ajan ilman merkittäviä paineita ja etenkin siten, ettei valuutan ulkoista arvoa ole alennettu suhteessa euroon."

Viittaus tarpeeseen välttää "merkittäviä paineita" on jo sisällytetty lähentymiskriteereitä koskevaan pöytäkirjaan. Se on ollut perustana, kun EKP:n lähentymisraporteissa ja komission arvioissa on sovellettu valuuttakurssikriteeriä sille tarkoitettun soveltamisalan mukaisesti.

Tässä lausunnossa lähdetään siitä, että lähentymiskriteerejä koskeva pöytäkirja, johon EY:n perustamissopimuksen 121 artiklassa viitataan, liitetään perustuslakiin eikä sen sisältöön tehdä muutoksia.

H. Tekstin ulkoasua koskevat muutosehdotukset

22. EKP ehdottaa, että III-91 artiklan 3 kohdassa ilmaisu "IX luvun mukaisesti" korvataan ilmaisulla "IX luvussa asetettujen edellytysten mukaisesti".
23. [Ei koske suomenkielistä versiota.]

Tämä lausunto julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja EKP:n www-sivuilla.

Annettu Frankfurt am Mainissa 19 päivänä syyskuuta 2003.

EKP:n puheenjohtaja

Willem F. DUSENBERG

LIITE

EKP:n muutosehdotukset

I-3 artikla: "Unioni pyrkii Euroopan kestäväan kehitykseen, jonka perustana on sellainen tasapainoinen talouskasvu, joka ei edistä rahan arvon alenemista [..]"

I osan IV osaston otsake: "~~Unionin toimitukset~~" "Unionin toimielinjärjestelmä"

I osan IV osaston I luvun otsake: "~~Toimielinjärjestelmä~~" "Unionin toimitukset"

I-29 artiklan otsake: "Euroopan keskuspankki, Euroopan keskuspankkijärjestelmä ja eurojärjestelmä"

I-29 artiklan 1 kohta: "Euroopan keskuspankki ja kansalliset keskuspankit muodostavat Euroopan keskuspankkijärjestelmän. Eurojärjestelmän muodostavat Euroopan keskuspankki ja niiden jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit, jotka ovat ottaneet käyttöön unionin valuutan, euron. Eurojärjestelmä harjoittaa unionin rahapolitiikkaa."

I-29 artiklan 3 kohdan ensimmäinen virke: "Euroopan keskuspankki on toimielin, joka on oikeushenkilö ja huolehtii riippumattomasti varainhoidostaan."

I-29 artiklan 3 kohdan kolmas virke: "Käyttäessään valtuuksiaan ja suorittaessaan tehtäviään ja velvollisuuksiaan Euroopan keskuspankki, kansalliset keskuspankit ja kaikki niiden päätöksentekovelinten jäsenet ovat täysin riippumattomia."

III-90 artiklan 1 kohta: "Euron aseman varmistamiseksi kansainvälisessä valuuttajärjestelmässä ministerineuvosto tekee komission ehdotuksesta ja Euroopan keskuspankkia kuultuaan eurooppapäätöksen, jolla vahvistetaan yhteiset kannat talous- ja rahaliiton kannalta erityisen merkittävistä kysymyksistä toimivaltaisissa kansainvälisissä rahalaitoksissa sekä rahoitusalan kansainvälisissä konferensseissa ja rahoitusalan kansainvälisillä foorumeilla."

III-90 artiklan 3 kohta: "Ministerineuvosto voi komission ehdotuksesta ja Euroopan keskuspankkia kuultuaan hyväksyä aiheelliset toimenpiteet yhtenäisen edustuksen varmistamiseksi kansainvälisissä rahalaitoksissa sekä rahoitusalan kansainvälisissä konferensseissa ja rahoitusalan kansainvälisillä foorumeilla. Tällöin sovelletaan ~~1 ja 2~~ kohdan määräyksiä menettelystä."

III-90 artiklan uusi (neljäs) kohta: "Tämän artiklan nojalla hyväksyttävien toimenpiteiden yhteydessä noudatetaan III-71 ja III-77 artiklassa määrättyä toimivallanjakoa."

III-91 artiklan 3 kohta: "IX luvussa asetettujen edellytysten mukaisesti [..]"

III-92 artiklan 1 kohdan c alakohta: "valuuttakurssijärjestelmässään osallistuminen määrättyjen tavanomaisten vaihteluvälien noudattaminen ainakin kahden vuoden ajan ilman merkittäviä paineita ja etenkin siten, ettei valuutan ulkoista arvoa ole alennettu suhteessa euroon."

III-278 artiklan d kohta: [Ei koske suomenkielistä versiota.]
